

Na plnenie naliehavých palebných úloh sa určujú hotovostné jednotky. U delostreleckého oddielu jedna batéria, u delostreleckého pluku do hodnoty jedného oddielu po batériách z každého oddielu. Hotovostné jednotky sú rozmiestnené spravidla v jednom z palebných postavení, v ktorom sú delá rozmiestnené v okopoch. Paľba z tohto palebného postavenia sa vedie v prípade naliehavej paľby, v ostatných prípadoch z ďalších pripravených palebných postavení.

Záložný priestor palebných postavení sa určuje predovšetkým v obrane, niekedy aj za útoku pre manévr jednotiek a splnenie palebných úloh pri predpokladanom alebo vynútenom opustení hlavného priestoru palebného postavenia.

Dočasné palebné postavenie sa môže určovať mimo hlavného priestoru palebných postavení na splnenie jednotlivých palebných úloh (na podporu vševojskových jednotiek pôsobiacich pred predným okrajom vlastných vojsk, na vedenie paľby na vzdialené ciele, na plnenie úloh kočujúcimi jednotkami a na plnenie ďalších úloh).

Súčinnosť delostreleckých jednotiek so vševojskovými útvarmi (jednotkami) spočíva v zladení paľby a manévru delostreleckých jednotiek s činnosťou vševojskových útvarov (jednotiek) podľa úloh, smerov, čiar, času a spôsobu plnenia stanovených úloh.

Pre zabezpečenie súčinnosti sa delostrelecké jednotky môžu určovať na ich podporu. Podporná delostrelecká jednotka zostáva v podriadenosti delostreleckého veliteľa a plní ním stanovené úlohy, ako aj úlohy palebného ničenia protivníka stanovené veliteľom podporovaného vševojskového útvaru (jednotky).

Pre udržanie nepretržitej súčinnosti je veliteľ delostreleckej jednotky na podporu vševojskového útvaru (jednotky) povinný:

- dôkladne poznať bojovú úlohu vševojskového útvaru (jednotky) a spôsob jej plnenia,
- v priebehu boja zladí paľbu a premiestňovanie oddielu (batérie) s činnosťou vševojskových jednotiek,
- pozorovateľne zaujať a premiestňovať spoločne s pozorovateľňou vševojskového útvaru (jednotky) alebo blízko nej,
- v nevyhnutnom prípade zriadí predsunutú pozorovateľňu,
- nepretržite udržiavať spojenie s veliteľom vševojskového útvaru (jednotky), hlásiť mu splnenie úloh a vymieňať si údaje o situácii.

Ďalej je povinný poznať varovné signály, signály pre velenie a súčinnosť, orientačné body a spôsoby udávania cieľov.

Plukovník Ing. Miroslav Bodlák

K PROBLEMATICE ROZVOJE SPOJENÍ

Článek si klade za cíl informovat o současných směrech rozvoje čs. spojů s ohledem na potřeby informatizace naší společnosti, naznačuje možnosti i přednosti případné spolupráce ČSA s institucemi čs. spojů při perspektivním rozvoji a budování vojenské teritoriální spojovací sítě.

Stále se zvyšující mnohotvárnost rozvoje společenské výroby na tržních principech vytváří nové informační fondy a vyžaduje jejich stále rychlejší výměnu. Objem znalostí lidstva se

v celosvětovém měřítku zdvojnásobí zhruba za dva roky. Tento produkt intelektuální činnosti obyvatelstva se stále více stává svým významem srovnatelným s takovými fondy, jako jsou materiálové, či energetické zdroje.

V těchto podmínkách, kdy rychlá, přesná a výkonná výměna informací začíná mít strategickou důležitost při rozvoji společnosti, si stále ve větší míře uvědomujeme význam telekomunikací, které jsou základním předpokladem optimálního využití tohoto bohatství.

Ve vyspělých zemích si jejich státníci a vlády včas uvědomili rozhodující vliv telekomunikací při rozvoji svých společností, začali tomuto odvětví věnovat zvýšenou pozornost. Je znám citát francouzského prezidenta V. Giscarda d'Estaína z roku 1978, ve kterém tuto oblast přirovnává k "významu orné půdy" pro společnost. Ne náhodou prezident V. Havel intervenoval již při své první návštěvě v USA a Kanadě v roce 1990 o pomoc při rozvoji telekomunikací v ČSFR.

Evropské společenství se opírá - jako o jeden ze základních předpokladů rozvoje - o jednotnou, výkonnou, spolehlivou telekomunikační síť, pracující v uceleném provozním a ekonomickém režimu. Základní principy podnikání v této oblasti jsou zachyceny v mezinárodním dokumentu nazvaném Zelená kniha o rozvoji Společného trhu pro telekomunikační služby a zařízení, který byl přijat v roce 1988; je dále doplňován a zdokonalován.

Předpoklady optimálního rozvoje telekomunikací byly na objednávku Evropského společenství analyzovány expertní komisí Mezinárodní telekomunikační unie (ITU). Studie vypracovaná k tomuto účelu v únoru 1989 dochází k celkovému závěru, že tradiční státní monopol, jako obecný model telekomunikační politiky, přestává vyhovovat zejména z těchto důvodů:

- Nejružnější požadavky zákazníků na telekomunikační služby rostou tak rychle, že telekomunikační organizace státního monopolu jim nestačí vyhovět v potřebném čase a rozsahu.

- Na trhu všeobecná dosažitelnost techniky umožňující uspokojování telekomunikačních potřeb, a to nezávisle na telekomunikačních organizacích a dokonce většinou za nižší ceny.

- Telekomunikace jsou přitom považovány za neobyčejně lukrativní investici, a proto se ozývají neustále noví zájemci, hledající možnost v tomto oboru investovat a podnikat, včetně investorů ze zahraničí.

- Nejúčinnějším podnětem technického pokroku je konkurence, která má nepochybně kladný vliv na rozvoj telekomunikací především z hlediska potřeb jejich uživatelů.

- Výhodnost liberalizace a zesoukromění rozvoje telekomunikačních služeb ověřená již dříve v některých státech (USA, Japonsko a V. Británie) potvrzují správnost tohoto vývoje.

Ze studie vyplývá doporučení národním telekomunikačním správám, aby přizpůsobily národní telekomunikační politiku ve prospěch ústupu státního monopolu, tedy ve prospěch postupné liberalizace a privatizace v poskytování telekomunikačních služeb. Je však třeba nejen nadále zachovat standardizační i ekonomickou vnitřní regulační funkci státu, ale především bude zapotřebí zavést a dodržovat všechna omezení mezinárodní, zabezpečující funkční i ekonomickou sloučitelnost telekomunikací ve světovém měřítku.

Nová československá spojová politika

Ve smyslu všech uvedených snah dochází po listopadu 1989 k podstatným změnám i v odvětví čs. spojů. Byla zpracována nová státní spojová politika, vycházející z těchto obecných závěrů a přitom dodržující některá specifika našich spojových sítí.

Z hlavních zásad nové spojové politiky uvedu jen ty nejdůležitější, a to:

- vyhradit státu, resp. jím pověřeným organizacím, rozvoj základní přenosové telekomunikační sítě a poskytování telefonní služby pro všechny obyvatele státu se stejnými právy ve stejné kvalitě,

- vytvářet podmínky pro liberalizaci nadstavbových služeb a trhu koncových zařízení,

- zabezpečit státní regulaci cen a kvality základních telekomunikačních služeb,

- zabezpečit celostátní gesci ve využívání kmitočtového spektra,
- zabezpečit postupnou privatizaci telekomunikačních státních podniků,
- rozhodovat o účasti zahraničních firem a kapitálu na rozvoji čs. telekomunikací,
- vykonávat státní regulaci ve stanovení podmínek způsobilosti spojových zařízení, v rozvoji a provozu spojových služeb, dodržování platných technických i provozních standardů - to vše pro všechny provozovatele spojovacích sítí, služeb.

Zásady nové státní politiky čs. spojů lze stručně shrnout tak, že stát v tomto směru musí sehrát roli určitého kladného usměrňovatele, kde na jedné straně bude podporovat podnikatele v oblasti rozvoje a provozu telekomunikačních služeb, současně hájit zájmy jejich uživatelů přísným dodržováním technických, provozních i ekonomických podmínek, vycházejících z mezinárodně platných standardů. Výkonným orgánem státní moci v uplatňování státní regulace bude zřejmě Federální ministerstvo spojů ČSFR (FMS). Bude-li tato činnost jednou z hlavních náplní FMS, pak bude nepochybně nutné i předpokládanou dělbu pravomocí mezi federálním a republikovými ministerstvy podřídit tomuto poslání.

Dosavadní zaostávání čs. telekomunikací v posledních dvaceti letech má samozřejmě stejné kořeny ve všech ostatních oborech. Míra zaostávání je v tomto případě ještě vyšší, než v ostatních oblastech národního hospodářství. Lze to doložit tím, že zatímco podíl investic do telekomunikací z celkových ročních investic v ČSSR činil v posledních dvaceti letech okolo 1,5 %, pohybuje se toto číslo ve srovnatelných západních státech mezi 5 až 8 %.

Program strukturálních změn ve spoji

Dnešní předpoklady k rozvoji čs. spojů se výrazně zlepšují. Začínají se uplatňovat zásady nové státní politiky v oblasti spojů, takže je možné očekávat, že dojde k výrazně rychlejšímu rozvoji, než tomu bylo dosud.

Na sklonku roku 1990 bylo ve federální vládě projednáváno zaměření státní strukturální politiky k zabezpečení radikální hospodářské reformy. Telekomunikace byly zřetelně zařazeny mezi programy vládou podporované. Vládní usnesení č. 681 z 11. 10. 1990 uložilo mj. připravit návrhy na urychlené řešení potřebných změn v této oblasti. V souladu s tím předložilo FMS v listopadu 1990 čtyři projekty, řešící program strukturálních změn ve spoji:

- Modernizace a rozvoj telekomunikační sítě digitalizací.
- Vybudování veřejné datové sítě.
- Vybudování veřejné radiotelefonní sítě.
- Zřízení poštovní banky.

Poštovní banka není předmětem zájmu tohoto článku. Lze však konstatovat, že byla již založena a od 1. 6. 1990 na celém území ČSFR začíná úspěšně fungovat.

Zbývající tři projekty rozvoje čs. telekomunikací budou nepochybně i předmětem soustředěného zájmu Čs. armády, jmenovitě našich spojářů.

Modernizace a rozvoj telekomunikační sítě digitalizací je projekt, který má přinést zásadní zvrat především v základní telekomunikační službě, tj. v oblasti telefonizace. Má k tomu dojít nejen z hlediska kvantitativního (podstatné zvýšení hustoty hlavních telefonních stanic, postupné vyřízení 400 tisíc nevyřízených žádostí o zřízení telefonu a telefonizace bytů na 60 až 70 %), ale především z hlediska kvalitativního. Další rozvoj této oblasti bude totiž přípravou přechodu na rozsáhlou digitální síť. Těchto cílů chtějí naše spojové podniky dosáhnout postupným budováním tzv. překryvné digitální sítě (Digital Overlay Network - DON). Základem sítě DON se mají stát technologická zařízení 4. generace - přenosová technika založená převážně na optických přenosech a spojovací technika představovaná elektronickými digitálními programovatelnými ústřednami. Návrhy na technické řešení projektu DON byly předmětem výběrového řízení, kterého se zúčastnily známé světové firmy. Rovněž výběr technologie pro uskutečnění projektu DON byl řešen konkursním řízením, jehož

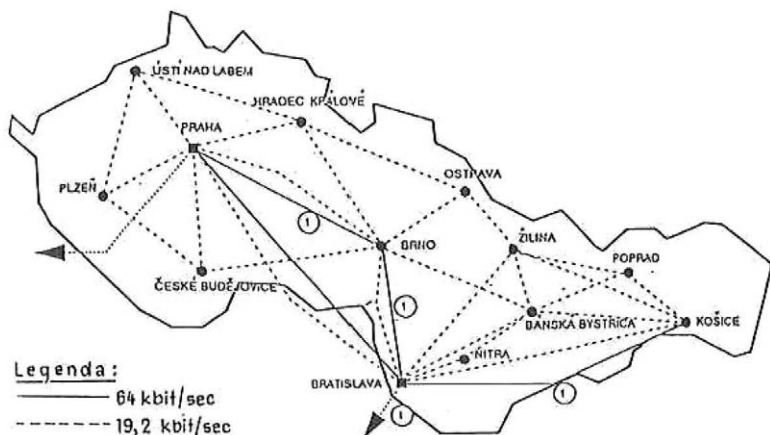
výsledky byly ovlivňovány také možným zaměřením čs. telekomunikačního průmyslu s následným zabezpečením výroby této techniky i v ČSFR. Úhrada investičních nákladů celého projektu není zatím zjištěna. Podle současných světových cen se počítá na jednu ekvivalentní přípojku průměrně 1030 USD. Při současné míře povinných odvodů ze zisku státu ve výši 55 % nemají spojové podniky dostatečné zdroje k pokrytí celkových nákladů. Podle zahraničních zkušeností totiž platí, že náklady na rychlou kompletní výstavbu velkých sítí jsou poměrně nižší, než náklady na pozvolně uskutečňovanou síť. Pokud by byly spoje odkázány pouze na své zdroje, tedy na pomalejší rozvoj, pak by se celý rozvoj telekomunikací neúnosně zpomalil a značně prodražil.

Tyto obavy zřejmě neplatí u zavádění dalších dvou projektů strukturálních změn. Oba jsou totiž zajišťovány společnými podniky se zahraniční kapitálovou účastí. Byly vytvořeny dva podniky typu "joint venture", a to EUROTTEL Praha a EUROTTEL Bratislava. Zatímco čs. účast na těchto podnicích představuje SPT Praha a SPT Bratislava, pak ze zahraničí jde o konsorcium amerických podniků Bell Atlantic a US West.

Veřejná datová síť paketového typu (PVDS) je ve všech vyspělých zemích světa i v mnohých rozvojových zemích samozřejmou součástí telekomunikační infrastruktury. EUROTTEL Praha i Bratislava s využitím "know-how" amerických partnerů v oblasti technické, organizační i řídicí, spolu s jejich ekonomickou zainteresovaností, budují tuto veřejnou datovou síť s těmito cíli:

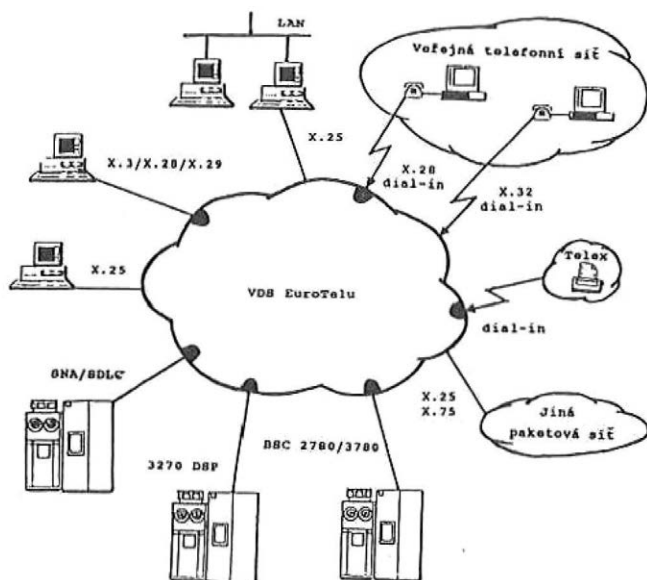
- urychleně zajistit zřizování stanic VDS na celém území republiky,
- umožnit mezinárodní komutovaný provoz do zahraničních sítí,
- vytvořit předpoklady pro rozvoj dalších telematických služeb na bázi PVDS (videotex, elektronická pošta, elektronické platební systémy apod.),
- umožnit zřizování tzv. virtuálních datových sítí, které se z pohledu jejich uživatelů budou jevit jako vlastní, zcela samostatná síť.

Veřejná datová síť v rozsahu vybudovaném do konce roku 1991 umožní zřizovat účastnické stanice kdekoli na území ČSFR. Bude tvořena dvěma propojenými sítěmi, z nichž jedna bude náležet společnému podniku v České republice a druhá ve Slovenské republice. Ve vztahu k ostatním zemím bude PVDS vystupovat jako jedna síť s jedním číslovacím plánem. Základní představa o topologii PVDS, která bude podle potřeb upřesňována, je na **obr. 1**.

Obr. 1

Topologie sítě vychází z rozborů předpokládaných uživatelských potřeb. Síť je budována zařízením firmy Northern Telecom (Kanada) typ DPN 100, které ji má zabezpečit po technické a provozní stránce špičkovou světovou úroveň. Tuto techniku údajně používá i armáda USA. Použité technické prostředky vyhovují doporučením CCITT jak v oblasti přenosových protokolů, tak i přípojných možností. Umožní přenos dat rychlostí 19,2 a 64 kbit/sec na spojovacích okruzích mezi uzly sítě, rychlostmi od 300 bit/sec do 14,4 kbit/sec na dvoudrátových přípojných účastnických vedeních a rychlostmi 19,2 a 64 kbit/sec na čtyřdrátových přípojných účastnických vedeních (64 kbit/sec pouze v místech uzlů PVDS). Rozhraním V.24 resp. V.35 umožní připojovat přímo na síťové rozhraní počítače typu IBM a PDP i ostatní počítače typu PC/XT/AT včetně lokálních počítačových sítí. Bude možné vycházet z protokolů X.25, X.28 (CCITT) a protokoly SNA/SDLC, DSP 3270, popřípadě BSC 2780/3780 (IBM). Do PVDS bude též možný vstup datových stanic z veřejné telefonní sítě X.32, X.28, v případě zájmu i ze sítě TELEX - viz. obr. 2.

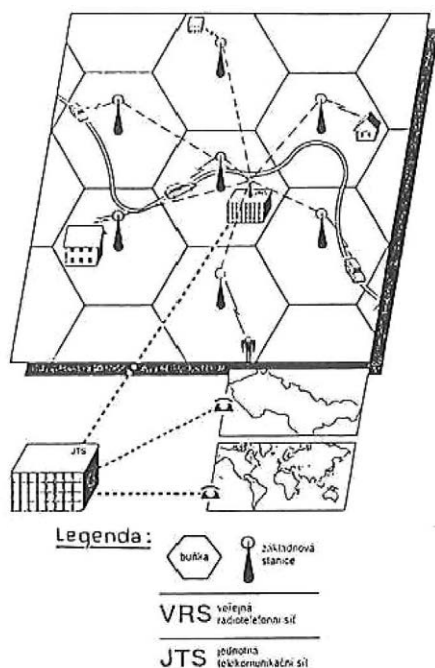
Obr. 2

Předpokládá se postupné rozšiřování PVDS budováním dalších uzlů a soustředovačů od 1000 účastníků v roce 1992, přes 8000 účastníků v roce 1995 až do více než 20 000 účastníků v roce 2000. Uvažuje se také o možnostech postupného využívání digitální překryvné sítě DON pro PVDS a začlenění PVDS do digitální sítě sloučených služeb v období okolo roku 2000.

Jedním z mimořádně zajímavých přínosů této sítě pro uživatele je možnost přechodu na bezdokladový obchodní styk s vyspělými státy v systému UN/EDIFACT. Kdyby tuto alternativu podniky v ČSFR neměly, byly by nuceny platit až 10 mld. Kčs sankčních poplatků ročně za vyžadování dokladů v klasickém obchodním styku.

Veřejná radiotelefonní síť (VRS) je již více než 10 let součástí souboru telekomunikačních služeb nejen ve vyspělých státech. Vzhledem k rychlé ekonomické návratnosti jsou tyto sítě budovány i v rozvojových zemích, které mnohdy ani nejsou pokryty pevnou telekomunikační

sítí. Z uvedeného je patrné, že tyto sítě jsou budovány nejen za účelem určité kvalitativní nadstavby (umožňují vybudování a provoz telefonní účastnické stanice v pohyblivých prostředcích, nebo přechodné stanice ve špatně dostupném prostoru apod.), ale i jako náhrada dosud nerozvinuté infrastruktury pevné telefonní sítě. Obě uvedená hlediska jsou v ČSFR důvodem k výstavbě VRS. Účastník této veřejné radiotelefonní sítě (nazývané "cellulární" neboli buňkové podle jejího uspořádání do navazujících provozních oblastí - buněk) vlastní mobilní nebo přenosné koncové zařízení (bezdrátový telefonní přístroj) a pokud se s tímto zařízením nalézá v prostoru pokrytém dostatečně silným elektromagnetickým polem jedné ze základnových stanic, může využívat telefonní telekomunikační služby rovnocenně, jako z libovolného telefonního přístroje pevné sítě. Čím více základnových stanic rozmístěných "buňkovým" způsobem na našem území bude postupně budováno, tím větší prostor se otevře pro účastníky VRS - viz obr. 3.

Obr. 3

Podobně jako předchozí projekt PVDS, budují i veřejné radiotelefonní sítě EUROTTEL Praha a Bratislava. Zárodek této sítě pracující v akčním prostoru základnových stanic vybudovaných v Praze, Brně a Bratislavě, zahájil provoz v září 1991. Mimochodem, termín zahájení provozu této sítě dokumentuje, že spolupráce se zkušeným zahraničním partnerem přináší velmi rychle první plody. Ještě na sklonku roku 1990 se totiž plánovalo zahájení provozu této sítě až v roce 1992.

Základní cíle tohoto projektu jsou:

- urychlené budování tzv. 1. období výstavby VRS v analogovém systému NMT (Nordic mobile telephone) v pásmu 450 MHz,

- zajištění možnosti služeb VRS pro území s přibližně 70 až 80 % populace v ČSFR v systému 450 MHz,

- v 2. období půjde o zajištění přechodu na celoevropský digitální systém GMS (Group special mobile) v pásmu 900 MHz, který se ve druhé polovině roku 1991 začíná budovat ve státech západní Evropy.

Podle původních, ekonomicky motivovaných představ jsou základnové stanice budovány především v závislosti na hustotě osídlení, tedy ve velkých městech. V průběhu roku 1991 došlo v tomto vývoji k určité změně: EUROTEL ve snaze vyhovět především účastníkům s vozidlovými stanicemi, bude stavět základnové stanice také podél naší nejfrekventovanější dálnice D1, a to přesto, že tento postup nepovede bezprostředně k ekonomicky žádoucí dynamice růstu počtu účastníků.

Technické zařízení pro budování pevné části této sítě, tj. základnové stanice a digitální radiotelefonní ústředny, dodává firma NOKIA. Technologie 1. období představuje současný evropský standard v pásmu 450 MHz (je u nás jako jediný pro veřejné rádiové sítě plně uvolněno). Technologie 2. období, uvažovaná u nás v letech 1994-1995, bude na úrovni světové špičky radiotelefonních systémů. Do té doby se předpokládá, že i u nás bude vyřešeno uvolnění potřebné části pásma 900 MHz pro tyto účely.

Současný vývoj ve spojích lze shrnout takto:

- nová spojová politika umožňuje značnou míru liberalizace, i když pod přísnou kontrolou státní regulace, vytváří předpoklady rychlejšího rozvoje,

- rozvoj spojů doznává oficiální podpory společnosti tím, že jeho projekty jsou zařazeny mezi žádoucí strukturální změny národního hospodářství,

- uskutečňování vybraných projektů strukturálních změn v telekomunikacích je charakterizováno moderním, velkorysým řešením v nezvykle krátkých termínech za mezinárodní účasti,

- danému vývoji se přizpůsobuje i čs. telekomunikační průmysl, který vytváří společné podniky se zahraniční účastí s výrobci techniky, jež bude u nás při výstavbě těchto projektů použita.

Jakkoli jsou uvedené pasáže laděny optimisticky, je třeba upozornit i na stinnou stránku všech těchto nadějí: tou je ekonomická situace našeho státu, a tím i potenciálních investorů strukturálních změn. Výše odvodů předepsaná státem spojovým institucím je zatím značným zpomalujícím činitelem žádoucího tempa rozvoje, jak bylo vysvětleno na jiném místě tohoto článku. Věřme však, že i tyto problémy budou - třeba i s pomocí zahraničních investic - postupně vyřešeny.

Spojení v armádě?

V tomto smyslu jsou na místě zejména dvě podotázky. V jakém stavu je spojení ve stálé spojovací síti Čs. armády, zda jsou po 17. listopadu 1989 nové aspekty pro změněné pojetí rozvoje této oblasti, které to jsou?

Nová vojenská doktrína a její konkrétní uplatnění při členění, rozmístění a vedení případného ozbrojeného střetnutí naší armády vytváří totiž podmínky pro podstatně vyšší podíl využívání čs. jednotné telekomunikační sítě (JTS) pro vojenské použití, než tomu bylo dosud. Mírové rozmístění naší armády bude z hlediska prostorového rozložení na území našeho státu rovnoměrné; umístění většiny našich posádek bude v podstatě vyhovovat topologii této sítě. Rovněž prostory případného válčiště, na kterém by naše armáda působila, nemají překračovat naše hranice. Topologie československé JTS budovaná přiměřeně potřebám správního rozdělení republiky, bude tedy vyhovovat i požadavkům na stálou vojenskou síť pro převážnou většinu našich posádek a vojenských správních úřadů. V tom je třeba

spatřovat základní, velmi důležitý rozdíl oproti potřebám ČSA v podmínkách bytí ve Varšavské smlouvě. Za těchto okolností se přímo nabízí možnost využívání čs. jednotné telekomunikační sítě pro všechny nároky obrany všude tam, kde to bude technicky i provozně možné a pro armádu výhodné.

Dosavadní spolupráce ČSA s institucemi spojů je však charakterizována vážnými nedostatky. Dnes používaný trvalý pronájem spojovacích vedení (okruhů) armádou je pro armádu ekonomicky nevýhodný, neboť poplatky za pronájem jsou stanoveny jednostranně, v rozporu se všemi zásadami ekonomického stanovení cen. Spoje zde výrazně zneužívají svého monopolního postavení. Takto drazé placené trvalé pronájem okruhů je zároveň většinu času využíván armádou neúčinně, protože doba skutečného provozního zatížení těchto vedení je poměrně velmi nízká. Mnoho složených pronajatých okruhů neodpovídá útlumovému plánu podle mezinárodních doporučení, a tak se běžně stává, že telefonní hovor "po vojenské síti" je většinou v podstatně horší kvalitě, než hovor mezi stejnými místy "přes poštu". Přitom armáda platila např. v roce 1990 spojům za tento pronájem více než dva milióny korun denně! Spojové instituce se často k různým snahám armády po zlepšení této situace staví neochotně, a bez zájmu zejména tam, kde požadavky nebo návrhy armády pro ně neznamenaají přímé zvýšení výnosů. Kromě těchto ekonomicko-provozních problémů s institucemi spojů vydává armáda další náklady na spojení za technologii, prostředky a provoz těchto částí stálé sítě, které se buduje sama.

Nikoli na poslední místo těchto úvah patří ekonomické možnosti armády v současné době a v nejbližších letech. Je nesporné, že dnes, kdy se otevírají trhy s tou nejmodernější technikou, by bylo nanejvýše žádoucí urychleně přejít na telekomunikační zařízení špičkových parametrů, dodržující světové standardy, a tak se kvalitou přiblížit úrovni spojovacích sítí armád NATO. Naši projektanti by nepochybně takové řešení dokázali navrhnout i uvést do provozu a spojaři by tento provoz nepochybně zvládli. Tak bychom mohli mít spojení v armádě na vysoké úrovni v krátké době.

Shrnu-li předchozí, pak stojíme před problémem, jak rekonstruovat spojení především ve stálé síti ČSA v nových podmínkách, které jsou charakterizovány:

- novou vojenskou doktrínou obranného pojetí (potřebou nového rozmístění ČSA),
- současným stavem spojení, který je velmi nepříznivý, a to jak technicky, topologicky, tak i ekonomicky,
- finančními možnostmi ČSA, které jsou omezujícím faktorem pro optimální řešení.

Uvedené aspekty je možné pokládat za základní vstupní podmínky, ze kterých bude nutné vycházet při stanovení pojetí dalšího rozvoje spojení.

Dojde ke spolupráci s JTS?

Budování veřejné datové sítě PVDS s použitím moderní, programovatelné technologie dalo vznik požadavku, aby uvnitř této sítě byla programově vytvořena virtuální datová síť, která bude používána správními zařízeními Čs. armády. Síť bude použita zcela nezávisle na celkové PVDS, takže bez pronájmů vedení a bez nákladů na provozní zabezpečení bude mít armáda vlastní svoji síť, ve které bude platit pouze uskutečněné datové relace. Nabízí se analogie, zda tento princip nevyužít i v připravované digitalizované telefonní části JTS. Použitá technologie - především systém EWSD (Digitales Elektronisches Wahlsystem-Siemens) a System 12 (Alcatel Sei) - umožní rovněž vytvořit virtuální, zcela samostatný telefonní podsystém, který by mohl být využíván Čs. armádou zcela nezávisle na zbývajících částech JTS. Tak by armáda mohla získat technicky a provozně velmi moderní telekomunikační prostředí, ve kterém by platila spojům zřejmě jen uskutečněné hovory. Tato velmi lákavá představa by měla být samozřejmě nejdříve velmi odpovědně analyzována armádou a v kladném případě včas projednána s budoucími vykonavateli těchto projektů. Není pochyb o tom, že i veřejná radiotelefonní síť najde pro potřeby ochrany obdobné využití.

Domnívám se, že by proto bylo účelné zpracovat studii, která by analyzovala podklady nezbytné k objektivnímu rozhodnutí o tom, zda je možné, aby armáda využila pro rozvoj své stálé spojovací sítě spolupráci s nově budovanou JTS. Předmětem takové studie by mohly být zejména tyto otázky:

- posouzení technických a provozních možností, které nová technologie přináší,
- typologie digitalizované JTS a její vhodnost pro armádu,
- flexibilita sítě z hlediska možných změn, možnosti dohlížecích středisek,
- přenosová média použitá v digitalizované síti,
- termínové otázky výstavby JTS,

- úplná ekonomická analýza (úspory za vlastní investice, provoz, údržbu, pronájem, to vše v porovnání s náklady za provoz této virtuální sítě).

Ekonomická, technickoprovozní a časová studie by měla vzít v úvahu i některé nezbytné armádní zvláštnosti, jako např.: nutnost paralelní výstavby vlastního vojenského překryvného přenosového prostředí vybudovaného na základě moderních radioreléových stanic, otázky použití utajovacích prostředků, míru zranitelnosti JTS, návaznost na polní spojovací soustavu i další hlediska.

V žádném případě nelze tyto otázky řešit intuitivně jen na základě větších, či menších zkušeností! I čs. spojové instituce stojí na počátku svého rozvoje. Je proto vhodná doba, aby armáda dokázala odpovědně stanovit své zadání této úlohy, pokud bude chtít s novou Jednotnou telekomunikační sítí v budoucnu spolupracovat.

Není vyloučeno, že v kladném případě bude nutné řešit i některé otázky legislativní, kterými by bylo pro budoucnost zabezpečeno i určité prvenství a jednotné pojetí oběma republikami.

Před zveřejněním tohoto článku pronikla od EUROTÉLU informace o některých problémech použití PVDS pro Čs. armádu. Věřím, že jde o opatření dočasná; po podrobném vysvětlení a prostudování tohoto problému o opatření krátkodobá. V opačném případě by zajištění obranyschopnosti v této oblasti bylo nutné řešit náhradním způsobem, který by měl za následek podstatné zpoždění a zvýšení nákladů při budování samostatného armádního datového spojení. Kromě toho by vyloučení některých zákazníků z užívání PVDS zpochybnilo i samou podstatu veřejného přístupu k datové síti, která byla předmětem souhlasu států při vytváření společných podniků EUROTÉLU.

